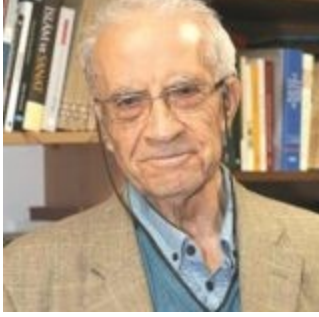

SÜLEYMAN HAYRİ BOLAY

Deizm virüsü!

15 NİSAN 2019

Son senelerde bazılarının deizm (ilâhçılık) tellâllığı yaptığını müşahede ediyoruz. Kimileri, deizm reklâmı yapıyor, böylece kendi din aleyhtarlığını gizleyerek din düşmanlığı yaymaya çalışıyor. Kimileri deizm yeni keşfedilmiş gibi ona sarılıyor. Kimileri de özentî içinde “deist” olduğunu söylerlerse itibar göreceklerine inanıyor. Bazıları da kendi inançsızlıklarını Kur’an ayetleriyle meşrulaştırmayı, Kur’an’ı ilahçı anlayışlarına mesned yapmayı yeğliyor.

İlâhçılık mı yaradancılık mı?

Önce şunu belirtelim ki, bir kısım felsefeciler, deizmi “Yaradancılık” kelimesiyle karşılıyorlar. Bize göre bu fevkalade yanlıştır. Neden yanlıştır? Çünkü deistlerin ilâh olarak inandıkları şey, yaratma ve âlemi idare etme gücüne sahip değildir. Bu sebeple biz onu “ilahçılık” ile karşıladık ve felsefe sözlüğümüzde de böyle kullandık. Zira onların ilah edindikleri şey bizim iman ettiğimiz Allah’ımızla alakası yok.

Deizm nedir?

Deizm, vahye dayanan Allah inancını reddeden, tanrının âlemin dışında değil içinde olduğunu kabul eden, insanın tabii melekelerinin verilerine dayanarak mahiyeti tam olarak belirlenememiş bir üst varlığı kabul eden felsefe. Deizm, “varlığı akılla bilinen ve âleme karışmayan tanrı anlayışı”na dayanan yarı dinî-felsefî bir öğretilerdir. Deizm, Latince tanrı anlamına gelen “deus” kelimesinden gelmektedir. Deizm’de tabîî bir tanrının varlığına inanılır, ama peygambere, vahye, kitaba, ibadete ve herhangi bir dine inanılmaz.

“Tanrıya saygı duyun, fakat dinle savaşın, onunla mücadele edin” sözünü ilke haline getirmişlerdir. Deizmde “tabîî din” adıyla sırf felsefî bir din kabul

edilir. Deistler âhiretin varlığını, ruhun ebedîliğini, ahlâkî fiillerin cihan çapında olduğunu kabul etmezler. Nitekim A.Einstein, ölmeden bir sene önce yazdığı ve Allah'ın varlığını reddeden mektubunda inkar ettiği Allah'ın yerine “çok yüksek bir kozmik akıl”ın varlığını koymak ihtiyacını duymuştur.

Deizmde yaratmaya inanan filozofların yaratma anlayışı, teizmdekinden farklıdır. Çünkü bunlar, yaratmayı olmuş bitmiş bir iş gibi görürler. Aslında deistlerin yaratma hakkındaki görüşlerinde de farklılıklar vardır. Pascal “Pensées”lerinde deizmin ve ateizmin dinler için büyük birer felâket olacağı fikri üzerinde durmuştur. Gerçek deist, dinî inanca dayanan fiillere faydasız, uydurma ve sahte fiiller olarak bakarlar. Teizmde ise yaratma eylemi sürekli ve her an devam etmektedir.

İlâhçılık (deizm) iki temel ilkeye dayanır

İlki: Bir tanrı vardır, ama kâinata hiçbir müdahalede bulunmaz (Aristo'nun tanrısı gibi).

İkincisi: Akla ve bilime duyulan büyük güvenle var olan evren kendi kanunlarına göre işler. Deizm, tabiat hâdiselerini maddeye bağlamaktadır ve bu anlayışıyla o, maddeci felsefeye yaklaşmaktadır.

Deizm, Rönesans'ta biraz rağbet görmüş ise de gerçekte 17 ve 18. yüzyıllarda gelişme imkânına kavuşmuştur. Katolik kilisenin her şeye müdahale etmesine karşı, âleme karışmayan pasif bir tanrı fikri bir kısım aydınlara en büyük sığınak olmuştur. Bu bakımdan kilisenin taassubunun kırılması, baskısının azaltılması hususunda önemli rolü olmuştur. Aynı zamanda batı dünyasında Hristiyanlık ve Yahudiliğin dışındaki dinlere ılımlı davranılmasında da etkili olmuştur. Mesela; bir deist olan Voltaire, “Kiliseyi eziniz – Ecrasez l'Eglise” derken İslam'ın bazı özelliklerini de övmek ihtiyacını duymuştur. Hatta diğer deistlerden farklı olarak kendi “Felsefe Sözlüğü”nde “Güneşten ışınların çıktığı gibi ahlâk da Allah'tan gelmektedir” diyerek diğer deistlerden farklı olan anlayışını belirtmiştir.

İlâhçılığın çıkmazları

Kendisine karşı olan akımlara çeşitli eleştiriler yönelten deizm, birçok problemin içinden çıkamamıştır. Meselâ; kâinata karışmayan tanrı, kâinatı bilmekte midir? Kâinatta tasarruf yetkisi ve etkisi olmadığına göre bu tanrı güçlü müdür? Dolayısıyla deizm, tanrının bilgisi, kudreti, gücü, iradesi,

merhameti, sevgisi ve âdaleti hakkında hiçbir şey söyleyememiştir. Aklî ve dinî bilinci tatmin edememiştir.

Mesele nereye dayanıyor?

“Allâme-i küll” olarak kendisini tanıtan birisi, bu konuda yazdığı kitabında dönüp dolaşıp kendi ilâhçı/deist anlayışını Kur’an-ı Kerîm ayetlerine dayandırmaya çalışmış. En büyük dayanak noktası olarak “Mâûn” suresini seçmiş. Sanki bu sure, dini yalanlayanları, yetimi itip kakanları, yoksulları doyurmaya teşvik etmeyenleri, bu halleriyle namaz kılıp da kıldıkları namazdan haberdar olmayanları, onların aslında gösteriş yaptıklarını ve zekâta (hayır işlemeye) mâni olmalarını ayıplamıyor da onları takdir ve teşvik ediyormuş! Kur’an, bu tarz düşünüp böyle yapanların affedilmeyip cezalandırılmayacağını bildirirken bizdeki deistler kendilerine buradan destek çıkarmaya yelteniyorlar. Boşa çalıştıklarının farkında bile olamıyorlar.

Bunlara göre Kur’an, deistleri cehennemde yanmaktan kurtarasıymış! Kendilerini Allah yerine koyup münkirleri, münafıkları Allah’ın cezasından kurtaracaklarını sanıyorlarsa aldandıklarını da elbette anlayacaklar, üstelik üstlerine gelecek cezayı da savamayacaklar.

Kur’an’da o kadar çok ayet var ki bu ayetler, Allah’a inanıp da, Peygambere, kitaba, İslâm’a itibar etmeyenlerin nasıl şiddetli bir azaba maruz kalacaklarını bir bir açıklıyor. Görmeyenlere değil, görüp de ayetleri tahrif edenlere, onları inkar edenlere de o azaptan büyük birer nasip vardır.

Meselâ “Ayetlerimizi boşa çıkarmaya çalışanlara gelince, onlar da azapla yüz yüze bırakılacaklardır”(Sebe’, 38) ayeti başta olmak üzere pek çok ayet, onların saptırmalarının mukabilini ve Kur’an’ın, o saptırmalarına alet edilemeyeceğini apaçık göstermektedir. Tabii ki Mü’min akla sahip olanlara göstermektedir. (Bakınız: Ankebût 2, Bakara 119 Câsiye 423-24, Âl-i İmrân 77 ve 105)

Şimdi sorup-cevaplayalım

Kur’an, deistler gibi tabiatı ve tabiatçılığı mı öne çıkarıyor? Maddecî görüşlere kapı mı aralıyor? Ruhun ebediliğini mi inkâr ediyor? Ne idüğü belirsiz bir ilahın varlığını mı telkin ediyor? Aile hayatını zaafa mı uğrattırıyor? Küllî bir ahlâkın ilkelerini mi ortadan kaldırıyor? İnsanların inançsız, sürüler

gibi yaşamasını mı telkin ediyor? Yoksa insanların Allah'ın kulu olarak kardeş olmalarını ve öylece yaşamalarını mı istiyor?

Hâşâ! Kur'an ne deizme, ne ateizme, ne de başka bir akıma mesnet olabilir. Deizm, ne Kur'an'a dayandırılabilir, ne de Kur'an'dan sapkınların saptırmalarına malzeme çıkarılabilir! Bu ilâhî ve ebedî hakikati herkes zihnine kazımalıdır. Yoksa ilâhî hakikatları saptırma gayretinde olanların dünyaları da ahiretleri de berbâd olur! v

Anti-Deist bir söylev: “Kâinat ve içinde insan, başıboş bırakılmış değildir”

20 Temmuz 2018, Cuma

İman'ın tarihi

“Zaman yaratılıştır” diyen Nobelli kimyager Prigogine, kâinatın direklerinin Allah'ın her an eşyayı biteviye yaratmasıyla ayakta kalabildiğini ifade eder. Kaos, nizam, ritim, tekrar, görelilik ve matematik içinde devamlı surette devinen kâinat O'nun “Kayyumiyet”inden medet almaktadır. San'atın ve san'at olan her şeyin Rabbi; kendi

san'atını üzerlerinde güçsüzlük, kuvvetsizlik, hikmetsizlik, yetersizlik ve süreksizlik damgası görünen bir takım unsurlara bırakmaz; malını haramilere yedirmez; san'atına karşı övgüleri başkalarının hırsızlamasına müsaade etmez.

Kâinat başıboş bırakılmadığı gibi onun seçkin bir misafiri ve hayretkâr bir izleyicisi olan insanoğlu da başıboş bırakılmamıştır. Peygamber, vahiy, ilim, bilim, ilham vs. gibi pek çok yollarla âdemoğlu üzerinde Allah'ın (cc) tasarrufu kesintisiz devam etmektedir. Deizmin doğrudan hedef tahtasında olan Peygamberler ve Mukaddes kitaplar –vahyin araçları-, Allah'ın varlığına ve tasarrufuna delil oldukları gibi, O'nun insanlık âlemi üzerinde devam eden dikkatini, faaliyetini, eğitim ve öğretimini kesintisiz surette devam ettirdiğini gösterir.

Zaman nehrine girmek için sırasını bekleyen eşya (Levh), bazen aniden ve çoğu zaman tedricen kendi içinde gül goncası gibi açılır, manasını ifade eder (ispat) ve zaman sahnesinden çekilir (Mahv). Yaratılış sürekli olarak "Levh-i Mahv ve İspat"ın tekrarıdır. Hesapsız, tesadüfen veya kendiliğinden kâinatta en küçük bir olay meydana gelmez. "O an" mevcut olan hiçbir varlık bundan sonra ne olacağının ve kendisinden önce ne olduğunun bilgisinde de değildir. Dolayısıyla süregelen olan sadece yaratımdır; eşya yaratımın tezgâhında ilmek ilmek dokunarak, görmek, san'atkârlarının ustalığını bilmek ve sevmek kabiliyetinde olanlara gösterirler.

Bütün gayeleri, plan, istek ve hikmetleri ile Yaratıcı, kâinatı 6 günde (aşamada) yaratır. Şimdiki biyolojik evren yaratılış ağacının çiçeklenmesiyle ortaya çıkar. Kendilerine bir "âdem" yaratılacağı bildirildiğinde, Melekler sanki itirazvari bir hayretle "yeryüzünde kan dökücü birilerini mi yaratacaksın" diye sorar. Onlara "Ben sizin bilmediğinizi bilirim" cevabı verilir.

Âdemoğlu, âlemin en güzel, en kapsamlı meyvesi olmakla yaratılış ağacının çiçekleri arasında beliriverir. Herkesin ve her şeyin ipi Kudret'in elinde iken, kendisini kudrete bağlayan ipin zayıf bir teli insanın eline verilir. İrade, insanı "halife" kılan ve kâinatın hiçbir tarafında bulunmayan bir metâ olarak doğrudan Ulûhiyetin dergâhından indirilen bir sırdır. İrade ile, kâinatta hiçbir unsurun muhatap kabiliyetinin olmadığı Allah'ın isim ve sıfatları her bir insanda sünbüllenmeye başlar. Allah, âlemi Âdem ile taçlandırmış; âlem Âdemi, Âdem âlemi seyretmeye başlamıştır.

Âdem, yaratılış silsilesinin nihaî meyvesidir; uzun müddet kendi içindeki iradenin uyanmasını bekler. Onda içkin olan iradenin ilk filizi, İbrahim'de (as) görünür. Hz. İbrahim, iradenin açılımları olan b/ilim ve felsefenin başladığının habercisidir. B/ilimin en temel unsuru olan gözlemi, felsefenin belki de biricik anlamı olan akıl yürütmeyi sistematik şekilde başaran Hz. İbrahim (as), yaratıcının varlığını aklıyla ortaya koyması ve inancını bir iradeye bağlaması ile insanlık âleminde yeni bir dönemin başlangıcı sayılır. Âdem ve İbrahim (as) arasında "haber, vahiy ve mu'cize" ile devam eden süreç; akıl yürütme ve gözlemlleme neticesinde iman temellendirilmesi ile yeni bir boyut kazanır. İbrahim (as) bu sebeple dinî literatürde "imanın babası" olarak kabul edilir. Kierkegaard, "Korku ve Titreme"sinde "İmanın mı yoksa aklın mı; yahut her ikisinin birden mi hakikati temsil ettiği" sorusunun cevabını İbrahim'in serüveni

eşliğinde anlatır. İbrahim'in tecrübesinden yola çıkarak "kendisinde olanı ortaya çıkarıp onu gerçekleştiren insanın imanı bulabileceği"ni etkileyici şekilde ortaya koyar.

Âdem'e (as) öğretilen isimlerin âdemoğluna "içerikten bağımsız olarak, şeklen" aktarılışı; zamanla efsanelerin türemesine yol açar. Henüz soyut meseleleri nasıl çözümlemesi gerektiğini öğrenme sürecinde olan insan zihninde Yaratıcı, indirgenmiş bir figür olarak "tabiat olaylarına ve bunları temsil eden putlara" dönüşür. Mitolojinin ortaya çıkışı böyle gerçekleşir. Binlerce sıfatı olan Yaratıcının, bu sıfatların parçalanmış ve indirgenmiş görüntüleri olan putlarda yansıdığı düşüncesi, imanın felsefî ve sosyolojik düzlemde taliminin ilk safhasıdır. İnsanoğlu soyut, mutlak ve sınırsız şeyleri öncelikle somutlaştırarak öğrenmeye başlar; muhtevasına nüfuz etmeye, soyut yapıyı anlamaya çok daha sonra başlar. Bu dönem insanoğlunun erken-çocukluk dönemi diyebileceğimiz 5-6 yaşlarına, soyut meseleleri anlayamayan ve onları somut unsurlara indirgeyen dönemine denk düşer.

Din'in ve irade'nin tarihi

Felsefe ve B/ilim İbrahim'le (as) başlamıştır demiştik; Musa (as) ile, fert olan insan 'topluluk bilinci'ni keşfetmeye başlar. Musa'nın dini ve Tevrat, içtimaî hayatta putlardan sonra yeni bir ilah tarzının, insan-yaratıcıların türediği zamanda gönderilir. Musa (as) ve ona indirilen kitap Yaratıcının insan tekilinden toplum çoğuluna doğru vahyini genişletmesi ve insanın yaratıcı gibi görülmesine karşı çıkılmasını ifade eder.

İnsanlık Musa'dan (as) sonra bir hayli gelişme gösterir. Artık kabileler devri bitmiş, dünyada yaygın şekilde uluslar ve devletler dönemi başlamıştır. İsa (as) ile din "uluslarüstü ve devletlerüstü" niteliğini insanlara gösterir. Zira insan iradesi, hukuk ve sosyoloji üretmeyi öğrenmiş; iradesini teslim edeceği bir "üst irade"yi pratiğe dökmüştür. İmparatorun ve Yahudi'nin ona karşı ittifakları dikkat çekicidir. Kabilenin ve cemaatin çeperlerini yırtan Din artık bütün insanlığa seslenmeye başlamıştır: "Göklerin egemenliği yaklaştı". Yaratıcının insandan bekledikleri ortaya çıkmaya; semanın mesajı âdemoğlunda yankılanmaya devam etmektedir.

İsa (as) ile Din, kurumsallaşmış bir sosyolojiye karşı mesajını iletmektedir. Aynı zamanda dinin sürekli eğitiminde gelişen insan iradesi de, hukuk ve düzen (şariat ve devlet) üretmeyi başarmıştır. Yahudinin olabildiğince materyalistleştirdiği dinin ahlâkî ve erdemci yönü; İsa Aleyhisselâm'a inen vahiy ile insanlığın sokaklarında tekrar cevelana başlar.

Hukuk ve felsefe üretebilmiş insan iradesi karşısında İsa Aleyhisselâm'a inen vahiy, zamanla dönüş(türül)meye başlar. Devletin zorlayıcı gücü altında yeni bir güç odağı şeklini alarak kendini korumak ister; iradenin somutlaşmış bir şekli olan krala, sınırlarını göstermek uğruna zorlu bir çabaya girer. "Sezar'ın hakkını Sezar'a, Yaratıcı'nın hakkını Yaratıcı'ya vermek" lâzımdır. Hristiyanlık suretinde din, ilk defa yönetime karşı düzenli bir sosyolojik muhalefetin merkezi haline gelir.

Kurumsallaşmış Din ve siyasal irade arasında sıkışan halkın söz sahibi olması Hz. Muhammed (asm) ile mümkün olur. Dinin ve felsefenin eğitimi ile olgunlaşan yönetim

erki, insan iradesinin bir kısmını temsil ettiği halde, halka ait olan diğer yarısını da elinde tutmaktadır. Yönetilen kesimin iradesinin yönetici erk ile buluşması ve hukuk önünde eşitlenmesi İslâm Dini ile gerçekleşir.

İslâm, ed-Din'in metâ'dan nasıl hür kılınacağını öğretmek üzere gönderilmiştir. İnsanın 'hür ancak yine de Allah'ın kulu (Abdullah)' olduğunu; devletin de, insanın ancak hizmetkârı olarak tasarrufta bulunabileceğini söylemekle ed-Din'den beklenen maksat hâsıl olmuştur. İnsanoğlunun vahiyle gerçekleşen eğitimi, başka bir düzeye çıkmıştır.

Yunanistan; Grek Felsefesi ve Yunan Hikmet'i aynasında, vahyin doğrudan eğitimi olmaksızın, sırf akıl ve araştırma ile insanın nereye ulaşabileceğinin görülebildiği göz alıcı bir İrade-sahnesi'dir.

Kilise 'Yunan Hikmet'i ile Vahyi aşılama' girişiminde bulunmakla, şirke ve skolastik çıkmaza düşer; Vahiy, yetersiz felsefe ile aşılanınca ortaya "düşmüş bir hikmet" ortaya çıkarır. Vahiyi, felsefenin ve şiirin elinden Kerim Kitap Kur'ân kurtaracaktır. İslâm Dini ile vahyin öğretici metni tamamlanmış; ancak insanoğlunun eğitimi tamamlanmamıştır.

Allah'ın isimleri ve sıfatları kâinatta tekrarlanırken öte yanda bunlar insanoğlunda iradenin açılması ve gelişmesi şeklinde ortaya çıkmaktadır; insandaki bütün sıfatların nihaî anlamda ortaya çıkmalarının temel şartı olan "irade"nin gelişmesi, ancak insanoğlunun hürriyet arayışı sürecinde ortaya çıkabilecektir. Din, iman ve hür iradenin doğru şekilde imtizacıyla insanın halifelik yolculuğu ondan beklendiği şekilde neticelenebilir.

Her çağ kendi tarihini yazar; asrımızda yazılan kitapların hemen hepsi tarihin modern döneminin ortaya koyduğu anlayışın köklerinden fırlamıştır. Bilimin ve felsefenin evrimci, materyalist, pozitivist, determinist kuramlarla geldiği noktada "inkâr-ı Uluhiyet (yaratıcının varlığının inkârı)" gerçekte -Erich Fromm'un deyişiyle- "hürriyetin olumsuz algılanması"ndan kaynaklanır. Fromm insanoğlunun olumsuz hürriyete sahip olmaya çabaladığını ve bu duruma dayanamayacağını, vazgeçmeye çabaladığı "ilk bağlar"ın yerini alacak yeni bağlara sığınmaya çalıştığını, ancak bunun nafile bir girişim olduğunu belirtir. Elbette uzun uğraşlar sonrasında kazanılmış hürriyetin, iradenin müsbet hâkimiyeti altına girmesi kolay değildir. Hristiyan dininin mağlûbiyeti modern döneme ulaşılmasının hikâyesidir. İradenin gerçekte temel bir dâvâsı olduğu söylenebilir: "kendisini bu âlemde var kılanın, kendisi ile ilettiliği mesajın yine kendisinde doğru şekilde tecelli etmesi".

İrade ancak hür bir iklimde gerçek mahiyetini ortaya koyabilir. Hürriyeti bastırmaya çabalayan hanedan ve ruhbandan sonra modern dönemde karşısına faşist ve komünist söylemler dikilir. Kişinin kullanamayacağı düşünülen 'hür irade'si, onun adına yönetme ve şekillendirme iddiasındaki hanedansız, servetsiz, şöhretsiz tipler; siyasetçi bürokrat, entelektüel ve gazeteci efradınca adeta abluka altına alınır. Tarihin seyrince iradî hürriyetini kazandığını düşündüğü anda kaybetme riskiyle karşı karşıya

kalan modern insan, şimdi çoğalan aktörlerin yeni hedefi durumundadır. Propaganda, manipölasyon, reklâm ve istatistik; vahyin, duânın ve vaazın yerini almaya çalışmaktadır. Âdemoğlu, inancını kaybetmenin her şeyini kaybetmek anlamına geleceğini tam manasıyla şimdi tecrübe etmektedir.

Modern dünyada kurumsallaşmış bütün dinî kurumlar giderek işlevlerini yitirmektedir. Vahyi kendi korumaları altına almış görünen bütün mahfazalar birer birer kırılmaktadır. Ancak tarih boyunca çok nadir dönemlerde gerçekleşen bir durum; “şahsın doğrudan vahiyle karşı karşıya kalması”, doğrudan onunla muhatap olması için bir fırsat; Hz. İbrahim’in yönteminin, elde kalan korunmuş ve tamamlanmış son vahiy metni olan Kur’ân ile buluşabileceği bir dönem ortaya çıkmıştır. Din ve Allah’ın nuru, tam da yok edildiğinin düşünüldüğü sırada bütün haşmetiyle ortaya çıkmak üzeredir. Hâsılı, Allah (cc) kâinatı her an kudret elinde tuttuğu gibi; kâinatın en önemli bir meyvesi olan Âdemoğlunu da hiçbir zaman başıboş bırakmamıştır, bırakmayacaktır. Deistlerin kulakları çınlasın! Vesselâm

SORU:

Deizm hakkında ne düşünürsünüz? Çıkmazları nelerdir? Mantıklı bir yönü var mıdır? Yoksa hangi yönlerden size mantıksız gelmektedir?

Cevap:

Ateizm akıldan istifa etmekle mümkündür ancak bana göre Deizm’in Ateizm’den aşağı kalır yanı yoktur hatta Ateizm’den çok daha saçma bir akımdır diyebilirim. Nedeni de şuradan kaynaklanır. Ateizm büyük bir çıkmazdandır. Bu evrenin her gün başka bir mucizesi keşfedildiğinde tüm bunların nasıl yaratıcısız olabileceği sorusu kafalarını çok kurcalamaktadır. Nefret dolu söylemlerinin ve kendilerinden çok eminmiş gibi gösterdikleri görüşlerinin altında akıllarını kurcalayan "Nasıl olabilir" soruları kimileri inkar etse de tartışılmaz, vardır. Deizm, bir yaratıcıyı kabul edersek bu sefer dinler önümüze çıkacak korkusuyla ortaya çıkmış ve Tanrı’nın olamayacağı vicdanına dayanan bir akımdır diye düşünüyorum. Bu akımların çıktığı Batı’nın asırlar boyunca Hristiyanlıktan çok çektiğini biliyoruz o yüzden dinlerin eline düşmek istememektedirler ama Deizm’in çok büyük çıkmazları vardır. Şöyle ki;

Deizm’e göre Yaratıcı vardır insanları yaratmış dünyayı insanın hizmetine emrine vermiş ama insanlarla hiç iletişim kurmamış ve insanlara neden onları yarattığını neden bu kadar nimet verdiğini anlatmamıştır. Yani siz bir bina yapacaksınız çok emekler verecekseniz binayı süsleyecek dizayn edecek dayayacak döşeyeceksiniz ama hiç bir amacınız yok oyun ve eğlence olsun gibi bir uğraş içerisine gireceksiniz. Yaratıp başı boş bırakacaksınız. Bunun elbette hiç bir akla uygun tarafı yoktur.

Deizm’in en büyük çıkmazı da Tanrı’nın insanlarla iletişime geçmeyince insanlar için en uygun sistem ve en doğrunun ne olduğu konusunun insanlara kalmış olmasıdır. Ve bu da büyük bir çıkmazdır. Şöyle ki, hiç bir insanın doğru anlayışı değerine uymaz. Bir insana bakıyoruz adam tecavüz etmeyi vicdanına uygun buluyor bu hareketinden bir sorun görmüyor. Ya da bir kadına taciz etmek onun için büyük bir suç değildir. Vicdansızlıkta değildir. Özellikle psikolojide geçen suçu basit görme anlamına gelen isimlendirmeler bu kişilerde fazlasıyla mevcuttur. Başkaları için de bunlar yanlış ve olmaması gereken şeylerdir. Biz insanlarla bir araya gelsek, "Hangisi doğrudur" diye tüm insanların birleşebileceği mutlak bir kabuller bütününe ulaşamayız. Çünkü bugün suç fiili kabul edilen pek çok şeyi suç olarak görmeyen pek çok zihniyet var. Deizstler bu noktada diyor ki, devletler bu konuda kurallar belirleyebilir her insanın uyacağı ve uyması gereken

kuralları belirlemelidir. Bu sefer yine ayrı bir çıkmaz giriliyor. Kişi, devletin kurallar koyması ve işletmesi gerektiğini aklen kabul ediyor da Yaratıcının kurallar koyması ve işletmesini nasıl kabul etmiyor, koymaz insana bırakmıştır diyor. İnsanı yaratan devlet midir Yaratıcı mıdır? E öyleyse devlet kurallar koymalıysa ve bunda aklen zorunluluk varsa, Allah'ın da kurallar koyup bunları insanlara bildirmesi gerekmez midir? Çünkü yarattıklarını en iyi tanıyan ve onlara en uygun hükümlerin neler olacağını bilen O'dur. Peki bu kurallar nedir? Bu da elbette dindir.

Deizmin büyük çıkmazlarından birisi de Yaratıcının iyilerle kötülerini aynı kefeye koymasıdır. Yani bu dünyada savaşlarda masum insanları katleden, kadınlara tecavüz eden insanlarla o zulme uğramış masumlar için yaratıcının bir cennet cehennem sistemi yok. Yani yaratıcı iyilere mükafat kötülere ceza vereceğim gibi bir şey de bildirmemiş insanlara. Bu yani ödül-ceza sisteminin olmaması elbette adaletsizliğin ta kendisidir. Kimi Deizstler de bu çıkmazdan kurtulmak için "Yaratıcının cennet cehennemi belki olabilir bilemiyoruz" derler ve bu sözlerinde yine farklı bir çıkmaza düşerler. Çünkü bu sözlerinde de ortaya "mutlak doğru hangisiydi ki" sorunu çıkar. Yani Yaratıcı adam öldürmeyi normal gören bir insana öteki tarafta ceza vermeye kalksa bu sefer o adamın şöyle demeye hakkı olurdu "Tanrım sen bana demedin ki adam öldürmek suçtur ve adam öldürenleri cehenneme atacağım. Sen eğer bana bunu demiş olsaydın ben bunu yapmazdım. Beni uyarmadığın bir konuda bana ceza veremezsin" deseydi haklı olurdu. Yani düşünün ki Türkiye'de bakanlığının bir yasası var okula kravatu yamuk giden okuldan atılacak ama bakanlık bunu kimseye söylemiyor. Sonra bir öğrenci bunu yapıyor ve bakanlık ona ceza veriyor. Bu sefer öğrenci haklıdır çünkü demedin ki sen bana böyle yaparsan sana ceza veririm diye. Deizm'de aynı bu mantıktır. Vicdanları Allah'ın yokluğunu kabul etmiyor. Dinleri de kabul etmek istemiyorlar ve ateizmden daha saçma hale geliyorlar. En azından ateizm, Yaratıcının varlığını inkardan yola çıkarak dinleri inkar ediyor ancak Deizm Yaratıcı kabul ederek O'nu sus pus hale getiriyor.

Rasûlullah (sav)'ın dönemine baktığımızda etrafında gençler vardı ve Allah (svt)'nın dininin yaşanmasında ve yayılmasında büyük katkıları vardı. Hadis-i Şerif'te, gençlik yıllarında Allah(svt)'ya kulluk yapanların ihtiyarlık zamanlarında yapmaya başlayana üstünlüğü peygamberlerin diğer insanlara olan üstünlüğü gibidir (o derece faziletli) diye geçer. Buradan neyi anlıyoruz? Gençlikte yapılan ibadetlerin Hakk katında daha sevimli olduğunu. Evet gençliğin önemine değindikten sonra şimdi günümüz gençliğine bir bakalım. Nasıl bir hayat, düşünce, inanç ve yol üzerindeler. Maalesef ki içler acısı olduğunu (istisnalar hariç), çoğunluğun yaşamının, düşüncelerinin, hayata bakışlarının maalesef İslam dışı olduğunu söylersek yanlış olmaz. Bu durumun ciddiyetinin yapılan bir araştırma ile daha net ortaya çıktığını görüyoruz. 4 mart 2018'de "Gençlik ve İnanç" konulu bir çalıştay yapıldı. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenlerinden 50 kişilik bir grup gençliğin inanç problemlerini tartıştılar. Ve akabinde Konya il müdürlüğünce bir rapor hazırlandı. İtikad-i anlamda sorunları olan gençlerde özellikle deizm inancının ön plana çıktığı tespiti yapıldı. Peki bir anda gündeme düşen ve her yerde duymaya başladığımız "Deizm", "Deist" kelimeleri ne anlama gelir, ne zaman ortaya çıkmıştır ilk önce bundan bahsedelim. deizm 17.yy'dan itibaren adını duyurmaya başlamıştır. Yaradancılık anlamına gelen deizm evrenin bir yaratıcı tarafından yaratılıp daha sonra bu yaratıcının insanı kendi başına bıraktığını kabul eden bir inanç biçimidir ve peygamberleri, kutsal kitapları, dinleri reddeder. Cennet, cehennem, melek, şeytan gibi kavramlarının hepsini inkâr eder. Yaratıcının evreni bir kere yaratıp sonra kendi düzenine göre işlemesi için bir başına bırakmış olduğunu savunur. Kısacası deizmin temel inancı Allah (svt)'nın varlığını kabul edip hayata müdahale etmesini kabul etmemektir. Burada çıkış tarihine ve yerine bakarsak laikliğin doğması ile sonuçlanacak olan karanlık orta çağ olduğunu görüyoruz. Peki modern Batı'nın oluşması ve

gelişmesindeki bu kutsallar özelde de deizm ve sekülerizm İslam topraklarına nasıl geldi biraz da bundan bahsedelim. Yıllarca hilafete beşiklik yapmış çoğunluğunu Müslümanların oluşturduğu bu ülkede gençlerin bu hale gelmelerinin etkenleri neler? Her geçen on yıl arasında dahi uçurumlar var. 3 mart 1924 tarihinde, 431 sayılı kanun ile halifelik kurumu dağıtıldı. 5 şubat 1937’de, Türkiye’yi Cumhuriyet’inin “laik” bir devlet olduğu ilk kez anayasada belirtilmiştir İslam’ın uzaklaştırıldığı bir eğitim sisteminde, İslam’ın olmadığı kurslar ve sosyal alanlarda, 5-6 yaşından itibaren laikliğin kutsallığının yani din gereksizliğinin içine bıraktığımız bırakmak zorunda kaldığımız çocuklarımız için yüksek öğrenim yaşına geldiklerinde geldikleri nokta için şaşkırmamak lazım. Kısacası şunu söyleyelim asıl sorun deist olduğunu söyleyen gençleri bu düşünceye sürükleyen laik sistemin kendisidir.